

AN-HA-BAO

MỠI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUỐC-NGŨ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG - Boulevard Delanoue - Cantho

ĐỒ-VAN-Y
TỔNG-LÍ

Giá bán nhật trình
AN-HA

Trọng năm..... 5400
Sáu tháng..... 3 00

Giá bán riêng nhật
trình L'APPEL

Trọng năm..... 6400
Sáu tháng..... 4 00

Giá bán chung hai bên
Trọng năm..... 10000
Sáu tháng..... 6 00

PHẠM-KY-XUONG
CHỦ-BỘT

Về việc mua bán hay là
mua nhật-trình hay là gửi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. ĐỒ-van-Y

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố; gửi số tiền
luôn, bản-quản lấy làm
thâm cảm.

THÌ-GIỜ

Người Ấn người Mỹ trọng thì giờ
cũng như là tiền bạc. Bên nước Anh
và nước Hoa-kỳ có câu rành ngôn
rõng: "Thì giờ ấy là tiền bạc".

Những tay đại phú hào nước Hoa-
kỳ là những tay sáng lập ra sự nghiệp
to như trong thế-giới đều là người coi
trọng thì giờ một cách rất chặc chĩa
và kỹ lưỡng vô cùng. Một ngày 12 giờ
mỗi giờ làm việc gì đều như định
trước cả: giờ nào chơi, giờ nào ăn uống,
giờ nào làm việc, giờ nào nghỉ, giờ
nào tiếp khách đều có hạn-số trước
cả. Mà đã hạn định rồi thì cứ y
đó mà thì hành không hề sai-chạy. Tỷ
như định sớm mai năm giờ thức dậy,
khi nghe đồng hồ gõ 5 giờ thì lập-tức
thức dậy, dầu cho còn đương ngon-giấc
cũng không ngủ rảo. Nếu định chiều
năm giờ tới năm giờ rưỡi đi chơi thì
nghe đồng hồ gõ năm giờ liền lấy quần
đi ra, dầu có công việc làm chưa rồi
cũng đình lại đó. Nhưng mà đi chơi tới
năm giờ rưỡi là hết giờ chơi rồi dầu có
việc gì vui cũng không ở nào lại một
phút nào. Ấy, trong một ngày, giờ nào
nhất định làm việc gì thì không hề xao
lãng, cứ y đó mà thì hành, một phút
cũng không sai chạy. Những người mà
dã coi thì giờ qui-trọng dường ấy
tương đương có cái nghị-lực quả-quyết phi
tướng: nhất định làm sao thì cứ y đó
mà thì hành, không có việc gì ngoài
phận sự mà khiến cho xao-lãng được.

Công việc mấy ông thì nhiều mà ngày
giờ mấy ông thì định hạn trước, nên
cui muốn làm cho xong mọi việc trong
thì-giờ hạn-dịnh ấy, tất phải làm cho
mau, cho lẹ, ười đó cho nên mấy ông
lúc nào cũng thấy sốt-sắn vô cùng, như
cứ như động gì đến có ít cái lòng háu-
hấp sốt-sắn ấy luôn: cách đi-đường lẹ-
lãng bậc nhất, lời nói-nói vào-tai
gõ gang. Trong phòng giày mấy ông,
tương đương thấy vác câu cách ngôn
như vậy: "Soyez bref, vos minutes sont
aussi précieuses que les vôtres" nghĩa
là "xin thưa vâng lời, vì thì-giờ của chú
tôi cũng qui-báu như thì-giờ của chúng
tôi vậy". Vả lời nghĩa là chớ nói dông-
dài, chớ nói chuyện "vòng-do Tam-
quốc", chuyện gì cần hãy nói ngay đi.
Câu cách ngôn nói như thế, đem lều
vác, trước mặt người chủ, trước mặt
người khách dường như đề nhắc cho
bà người trong khi chuyện-văn không
nói nhiều lời vô ích mà phí cái thì-giờ
qui-báu đi, uống lẩn.

Ấy đại khái cái cơ chế của người biết
qui-trọng thì giờ là thế. Còn cái tinh-
tần của người biết qui-trọng thì-giờ
là như vậy:

Bà trọng thì-giờ như là tiền bạc,
thì sự lãng-phí thì-giờ tất coi cũng
như là sự lãng-phí tiền bạc. Nên chỉ
người biết qui-trọng thì-giờ, trong các
công việc làm, hay trò chơi, tìm lời
chớ lãng-l phí gì, những phương pháp

để làm công việc vừa ít thất-công
vừa mau rồi việc. Xe lửa, tàu khởi, tàu
bay, máy thép, máy đánh chữ, máy in
chữ, máy may, máy dệt cũng có cơ
cấu khác, cũng đều do cái duyên-cớ
biết qui-trọng thì-giờ mà người Âu,
người Mỹ phát minh mấy môn này
ra. Xưa kia, xe thì dùng xe ngựa, xe bò,
tàu thì dùng tàu buồm, may, viết, dệt
đều làm bằng tay cả, công chuyên làm
chậm-chạp và thất-công lắm. Người Âu-
Mỹ bày ra các thứ máy móc làm công
việc đã mau mà lại kỹ, là nhờ đi để cho
bớt phí thì giờ, bớt tốn nhọc công. Ấy,
sự biết qui-trọng thì-giờ có thể nảy ra
cái tài chế tạo. Cui đó thì biết rằng
người biết qui-trọng thì giờ có cái tinh
thần mạnh mẽ là dường nào.

Ở vào đời cạnh tranh, những người
sức yếu tài lèn phải chịu thua chịu
sức tài đã dành, mà đến những người
tài cao tốt bụng, sức giỏi hơn người,
nếu không biết qui-trọng thì-giờ, không
biết lợi dụng thì-giờ cho phải phép,
tương đương khó mà tranh đua được. Vì
thì giờ là tiền bạc, mà tiền bạc vẫn là
huyết mạch của sự tranh đua đời này.
Bởi cớ nên muốn tranh đua, cần phải
biết qui-trọng, biết lợi dụng thì giờ
cho phải cách. Mà hiện nay người An-
nam ta biết qui-trọng, biết lợi dụng thì
giờ chưa? Tựa cũng có một vài người
biết mà phần nhiều chớ: chưa biết qui-
trọng thì giờ là gì. Việc ấy có nhiều
chứng cớ, có nhiều biểu hiện, đây tôi
xin kể sơ qua mà thôi. Người mình
phần nhiều, uôi cứ coi đều có dấu dật-
động, biếng-chác, chậm-chạp, háng-nỡ,
không sốt-sắn, không quyết-dang không
nhất định, coi ra tướng bơ-thờ lảm.
Như hai người gặp nhau nói chuyện,
hương nói những chuyện đầu đầu,
không ăn thua gì với công ăn việc làm
của mình cả; trong khi nói chuyện đầu
ở nhà có công việc gì cần, cũng chẳng
màng-cò người đi lo công chuyện giữa
dương gặp việc cui vui tai chuyện gì
cũng bỏ quá. Làm công việc không ngày
giờ nhưt định, lều vui tai làm, tục
buồn thì đẹp. -Người này hỏi người kia
dường đi đây qua làng kia còn bao xa?
thì thường nghe trả lời rằng: đi đây mà
trước tôi hết, hoặc đi nữa còn nước thì
hết. Người này hỏi người kia: còn người
này nói người kia: Mấy giờ anh qua tôi chơi? Thì thường
nghe trả lời: Xé rồi qua.

Bao nhiêu câu chuyện đó là rập
phần nhiều người mình vì không biết
qui-trọng thì-giờ, nên nói đến thì-giờ
thì nói một cách rất mập-mờ. Đáp bà
trần là bao lâu, mấy phút đồng hồ?
Trời xé là mấy giờ mấy phút? Vì ở
sơ sơ nước, đi một thôi là bao xa, mấy giờ
mấy phút? Thôi là mập-mờ quá! Khi
đi xe lửa, đi tàu thường thấy người
mình tự đến trước, chực đó cả một

KHẢO VỀ PHÉP BIÊN CHÉP SỔ SÁCH TRONG NHÀ BUÔN

(TIẾP THEO)
(Xem AN-HA từ số 337)

Sổ phi

Thâu	Xuất
MARS 31 Tô bạc xuất	1 38\$90
" Tô bạc xuất	3 61 50
	100\$

Đồ từ khí

Thâu	Xuất
1924	
MARS 31 Tô bạc xuất	2 50\$70

Lời lờ

Thâu	Xuất
1921	
MARS 31 Tô bạc thâu	2 80\$36
" Các mối mua bán chiếu thâu	3 78.75
	159\$11

Các mối mua hàng chịu

Thâu	Xuất
1921	
MARS 31 Hàng xuất: 236\$25	
Lời lờ xuất: 78.75	315\$00
1921	
MARS 31 Tô bạc thâu	2 115\$00

ĐỒ VẠN-Y
(SAU TIẾP THEO)

TRƯỜNG VÕ-VAN CANTHO

Ngày nhập trường: 20 Février 1924
(nhằm ngày 16 tháng giêng năm 1924)

hai giờ, mà chờ đợi lâu như thế cũng
không thấy ngân. Ấy phần nhiều
người mình không biết qui-trọng thì-
giờ rất dễ-dàng như thế, dùng thì-giờ
một cách rất hời-hợt rất thừa-thớt như
thế.

Trong hai người, một người liếc thì-
giờ như vàng như bạc, một người

đồng hồ mà làm không được việc gì
ích-lợi cho mình thì lấy làm khổ chịu
lắm, còn một người thì thì-giờ như
vật không có giá-trị gì, hai người ấy
tranh nhau một cái quyền-lợi nào,
thì người nào hơn người nào thua, không
cần nói ai ai cũng biết. Nay xét ra thời
người mình chưa biết lợi dụng thì giờ
như là một vật có giá quá, phí bao

Trung-châu lữ quán (HOTEL CENTRAL)

Kính trình Lạc-châu qui khách rõ:
Ngày 1er Janvier 1924 rồi đây, chúng
tôi có mở một nhà khách-sang hiện
là: "Trung-Châu Lữ-quán"
(HOTEL CENTRAL) tại đường Boulevard
Delanoue, giữa châu-thành Cantho, chỗ
và trước vào trung ương châu thành.
Phòng thì rộng-rãi, mát-mẻ, nhà tiêu
nhà tắm, nhà bếp lấy đều đều sạch-
sẽ, và sang; giường êm, đệm, cũng là
khăn bàn áo gối trong phòng tương
giữ-gìn sạch sẽ. Lại trong mỗi phòng
có đặt ống dẫn nước cho tiện bề qui
khách rửa ráy. Phía sau có chỗ để xe
bơi.

Phòng chúng tôi làm thiết là kỹ
lượng, qui vị hành khách đến ở sẽ
được mọi bề thuận tiện, tương không
dầu bằng. Xin qui khách đến ở một
lần thì rõ.

Hãy nhớ lời này

Đồng-bao đã biết rõ gạch ngói của
chúng tôi thiết tốt. Nhưng mà có nhiều
vị đợi tới chừng cất nhà mới mua.

Vậy xin từ này về sau làm ơn, trước
khi cần dùng ngói gạch, hãy viết thư
cho hay; cũng cụ thể xin gặp chúng tôi
cũng ráng chờ cho kịp vậy.

Gạch ngói tốt thượng hạng.
Xin Đồng-bào quan cố, chúng giám
bán mắc.
ĐỒ-VAN-COÏEU
Propriétaire à Tràn

nhiều công không tiếc, xài bao nhiêu
cũng không ngại, thời trong trường
cạnh-tranh kinh-lẽ tài gì mà không
thua không sức người ta?

Ấy vậy, muốn đua-chạy với người
trong trường kinh-lẽ tuy phải có nhiều
tu-ách, nhưng cần nhất là phải biết
qui-trọng, biết lợi-dụng thì-giờ, phải
biết coi thì-giờ, như là vàng bạc vậy. Sự
chưa biết qui-trọng thì-giờ hiện nay là
một cái bệnh chung của phần nhiều
người Annam ta, và cái bệnh hiểm-ghêo
ấy đã làm cho ta thất bại trong nhiều
việc, ta phải nhớ đến ấy, mà nhớ đến
ấy ta phải biết sửa mình ta, tập tành
làm ta, ta phải soi cái gương của mấy
cui bạn học-kỳ, mấy nhà tư-
sông, sự nghiệp trư danh của Thái-
Tây, là những tay nhờ cái nghị-lực sốt-
sắn, nhờ cái lòng qui-trọng thì-giờ rất
mạnh-mẽ mà sáng-lạc ra những sự-
nghiệp rất to-tác, rất lớn-lao, khiến cho
cả thế-giới trông vào cái công-nghiệp
đó sợ của mấy ông mà phải đem lòng
khâm-phục.

ĐỒ VẠN-Y

(Bài này đã đăng trong Công-Lưu-
Hào số 18 ngày thứ ba 10 Juillet 1923.

(1) Di một thôi: là đi chừng nào mỗi
một, nghĩ chừng, ấy là một thôi.

VẤN-ĐỀ TUYỂN LỬA

(Dịch theo cuốn sách của ông Devialgue, canh-nông kỹ sư, thành giám-độc sở canh nông Nam-kỳ)
(Tiếp theo)

Sở canh nông Cánh-tho

Sở Canh-nông Cánh-tho lập ra đến năm 1923 thì được 11 năm. Trong 2 mùa đầu (1913-1914-1915), khởi sự trồng lúa trong 20 mẫu ruộng, được chừng 10 giống lúa; thì bắt đầu (1913-1914) lúa giống lúa ra bán lại cho các nông-gia được 11.476 kilos, qua năm sau (1914-1915) bán được 10.315 kilos.

Mấy năm sau, các thứ giống lúa được rất tốt và đều hội, vì bởi cách lựa rất kỹ lưỡng, hoặc lựa bằng tay, hoặc bằng sàng, nên các nông gia đến mua lúa giống một ngày một đông số, qua đến năm 1923 thì lúa giống bán cho nông-gia tính được 65 tấn.

Bởi sở nông-gia đến mua lúa giống càng ngày càng thêm, cho nên trong năm 1922, sở Canh-nông này phải tăng số ruộng cấy cây thêm 16 mẫu 20 sào nữa, thành ra số ruộng cấy giờ hết thấy 44 mẫu 70 sào để cấy cây lúa giống.

Cây cấy nơi ruộng ở Thị-Bội (Cánh-tho); đến mùa xuân, ở ngoài một là lúa kêu là lúa "Huê kỳ", cho nhà-máy Naug-Res của ông Gressier xay ra rồi gửi 2 tấn gạo trắng qua Phòng Canh-nông ở Marseille được giao về cho sở Thí-nghiệm khám xét, coi gạo này nếu đem để thương-trương có được trong dụng chẳng?

Khi khám xét xong, sở Thí-nghiệm có phê những lời như vậy:

"Gạo này là thứ gạo Đông-pháp kêu là "gạo Gò-dông" rất đều hạt, không lộn gạo vàng hạt và được trọng hạt tốt hơn thứ "gạo Gò-dông" thứ 1 đem nhập cảng ở xứ này. Đem so với gạo ở Rangoon thì coi có thể tốt hạt hơn gạo số 1 của xứ này nữa."

"Nói qua thương-mại thì gạo này có thể chiếm được một cái địa-vị ở thị-trường Đại-Pháp và ngoại quốc. Nhưng tiếc gì bấy lâu nay gạo Nam-kỳ bị sắp lựa lựa với gạo khác nước, làm cho gạo tốt Nam-kỳ phải bị mai một trong đám gạo lộn nhiều thứ mà chẳng ai chú ý đến."

"Vậy tưởng rằng: thứ gạo trắng và láng tốt hạt này mà gửi qua Đại-Pháp thì có thể bán chạy lắm. Số bán với gạo số 1 "gạo Gò-dông" bán 25 phần trăm, thì gạo này cũng bán được giá hơn 1/3, 5 quang mỗi 100 kilos."

Vậy từ đây, thứ gạo này sẽ sắp làm gạo thương-bang của xứ Đông-Pháp để bán ở thị-trường ngoại quốc thì tốt lắm."

Sở Canh-nông Cánh-tho mỗi năm có thể bán cho các nông-gia được 80 tấn lúa giống, mà mỗi mẫu cấy cây thì phải dùng hết 10 kilos lúa giống, thì cả thấy lúa giống của sở Canh-nông này sẽ trồng cấy ra được 2.000 mẫu ruộng, cuối mùa gặt hái sẽ được 5.000 tấn lúa tốt thương-bang.

Phải biết rằng mỗi năm gặt hái được 5.000 tấn lúa tốt này, thì không phải dùng mà ăn cũng đem ra mà xuất cảng bán hết đi ngoại quốc.

Các nông-gia đến chủ thấy lúa tốt, càng để lại một phần nhiều mà làm giống, thì giống lúa này tuy không được máy rất cho bằng giống lúa của sở Canh-nông mua mà bán ra cho các nông-gia để làm giống; song nó cũng là một giống lúa tốt rất hội của sở canh-nông mà đi giống ra đến nay đó.

Như thế thì sở Canh-nông nhà-dược lập ra thật là đại hữu ích, cốt để giúp cho nông-gia có lúa tốt, thiệt rất giống thứ nào theo thứ này xay ít nát, đem xuất cảng bán đi ngoại quốc được cao giá.

Một ngày kia, chừng cả xứ Nam-kỳ có được lúa rất giống thứ nào theo thứ này, thì chừng ấy có thể thi thử cuộc tuyển lửa, (nghĩa là sắp riêng ra từ thứ mới được cho. Nhưng vậy, lúc này mình cũng nên soạn, bày thế nào cho được gần-tiền trong việc tuyển lửa, cho sáng-sáng trước đi, chừng đến đó mà thi-hành cho để.

(Còn nữa)

Avis

Re règlement d'un facteur pour le service des Postes & Télégraphes pour compter du 1er Avril.
1- connaissance des caractères, du français et du français.
2- Age 18 ans au moins 25 ans au plus.
Pour renseignements complémentaires s'adresser au Receveur des Postes.
Cánh-tho le 26 Mars 1924
Le Receveur des Postes
Signé: Tondut

Hỏi kiến kỳ nam

Tiếp được tin mừng của ông Bi-long. Ân giáo-sư ở Dương-hòa-Thượng (Giáp-Binh) gửi cho hay rằng: Họp biên nội-trợ của ông mới hạ sinh hôm 17 Mars đây một gã kỳ nam khôi-nỗ toàn-tú để may danh là Bi-long-Thành.
Báo-báo kinh lời chia mừng cùng Bi-long tiết-sinh và chúc cho mẫu tử nhưt đoàn an hảo.

AN-HÀ

Avis

D'ADJUDICATION

Le 5 Juin 1924 à 9 heures dans les bureaux de l'Ingénieur Principal, Chef de l'Arrondissement Sud des Chemins de fer il sera procédé à l'adjudication de la fourniture des machines-outils nécessaires aux Ateliers de Diar.
Les cautions provisoires sont de: 750\$00 pour le 1er lot 400\$00 pour le 2ème lot
Le cahier des charges est fixé au troisième de la fourniture attribuée à l'adjudicataire.
Les pièces du marché sont déposées dans le bureau de l'Ingénieur Chef de l'Arrondissement du Sud où les concurrents peuvent en prendre connaissance.

Hỏi đàm

Nói lão không ai bi

Có một thầy dạy học kia, có dạy một đứa học trò, mà nó có cái tánh nói lão lắm.
Ngày kia nhóm ngày chúa nhật, sớm mai thầy ta đi dạo chơi lại nhà đứa học trò ấy, liền biểu mấy nói lão nghe chơi cho vui mấy?
—Thầy thấy tôi đâu giùm, hỏi hôm này tôi có đàng bất động hai con cá ngát thiệt lớn, xin thầy dùng bắt về nấu canh chua ăn cũng khá!
—Thầy ta có tánh ưa ăn canh nấu chua, liền hỏi: Thiệt chơi mấy?
—Thưa thiệt, đã thấy về biểu thầy em đâu bắt về dùng.
—Thầy ta liền lui gót, về biểu thầy con qua bắt 2 con cá. Qua hỏi: Nó nói hỏi hôm tao ngủ nói sáng mà cá đâu có?
—Thằng nhỏ về thuật chuyện lại.
—Thầy ta nói giận, qua nhà hỏi là máy nói cá ngát đâu?
—Thưa thầy đâu có?
—Vậy sao máy nói có 2 con cá ngày 7 sao máy dám nói lão với tao?
—Thưa thầy, vậy sao hỏi sớm mai thầy biểu tôi nói lão nghe chơi cho vui thì tôi phải vưng lời.

L. P. T. dit S. Cánh-tho

Cuộc tổng chung

Ông cựu Cai tổng Lê-quang Chiêu tại làng Nhơn Ái (Ấn-tho)

Ông Lê-quang-Chiêu, cựu Cai-tổng làng Định-hạo (Cánh-tho) là một nhà nho-văn có tiếng ở miền Hậu-nam; ông là môn-đệ của ông Cử-Trị thứ-cử trào thiên tư bẩm lợi, học thiều huân toàn, trước kia ông quyết sĩ làm chức Ban-biên trong ở quê, sau rồi đặc-bôn tâm sùng cử lên làm Cai-tổng, trong lúc ông ấy khuyếch chức ấy. Ông hành chánh rất công bình, các phần khước trực, dân cư theo giong thầy đức ái kỳ nhân hoả kỳ đức của ông làm. Đến sau, vì đa lao tâm thể, (cổn bị-nhiên nạthe chính làm) ông bèn giải chức rồi điểu vui chơi thì thâu rượu thâu. Lúc bấy giờ ông an nhàn dưỡng chí, hừng cảnh ngắm thì, nên ông có viết nhiều bài thi phú và thơ thành thiên Cánh-đông có đăng trong báo L. T. V. cũng là N. G. M. B. buổi ông Trần-chánh-Chiêu cũng ông Nguyễn-chánh-Sát chấp bút. Từ đó ông có lãnh làm phụ-bút cho 2 tờ báo đó trong khoản mấy năm. Qua năm 1917, tại Cánh-tho có xuất bản tờ báo An-Hà, ông ra lãnh bút quyền được vài tháng. Văn từ của ông tuy chẳng phải là học quyền bát chi tài, nhưng cũng tiến độ-đủ (72) mà phương-cang chẳng phải là bặt nhược, xét thật ông được phú-mỹ; nghe lại thì đó vài tháng nay. Ông ông thương hay ám ý, khi mạnh kai đau, lần chốt dây khi đi đưa đám xai người anh của ông về, từ nhiên phải bị bệnh chừng 2 ngày, qua đến ngày 20 Mars lúc 7 giờ sớm mai, ông tự thế hưởng phước trần đời 72 tuổi.
Ngày 25 Mars là ngày thuyết cuộc tổng chung đám xai ông, thì có đủ quan làng, thân thuộc bằng hữu tụ đến đưa linh ông lên đường xem thật là trọng hậu.
Luôn dịp đây xin đăng bài văn của Monsieur P. B. Đại làm mà điệu ông.

Hỏi 1

Vấn song cú hóa Huệ biểu hủ về Máy huyền vi đời đời cuộc tang thương Đò tạo hóa rước đưa người dương-thế Nhớ ông Cai xưa: Tánh hạnh hiển lãnh Nói năng đẹp đẽ

Lúc cựu vận nói danh Hinh-học, giới văn chương, rành thi phú, sáu châu đều nước tiếng nho văn,

Qua lần trào gặp hội Văn-minh, dự quyền trước, thao việc quan, ha kỳ thấy máng tài kinh lý,

Tập Thi-phủ ông làm còn đó, để phụ lịch kim thời,

Thiên Giám-ứng ông đặt còn đây, để lưu truyền hậu thế,
Thông minh thiên đất gấm hao người Bất thiếp từ trời đã mấy kẻ,
Huổi dương quyền làm lòng, chữ An oai gồm đủ, cháu dân dân sơ mà yên-Khi hươu trí về lao, cầu bình ái trơ gia, gán chúng chung thương mà nể.
Giới tụng, người người của cảm động Tô-Quỳnh

Khuyến tuệ, kẻ kẻ cũng mến lòng Hả-Huê

Cảm là cảm thì chung như nhưt, bạn cùng ai vea chữ tin thành
Thương ý thương ngôn hạnh bất di, trong mọi việc rành phân lý lẽ.

Bá biết:

Đinh-bur liêu trượng ký pháp. Sinh tử tôn vong là họ.

Nhưng tiết thay: Người dương ấy, lãnh tình dương ấy, là sống thêm tuổi thọ cho dấy trăm.

Tài như vậy, kiến-thức như vậy, có sao lại đau mau mà thốt là ???
Hay là chốn Phòng-Đồ hết học anh tại đời đến đó giúp lời liêm-chún.
Hay là nơi Thiên-Đình thiêu kẻ thông minh triệu về đặng hầu kẻ Ngọc-Đà.

Hỏi vậy cho nên: Bình cao ngang chững phát rất là lang. Thủ-sâm quẻ đồ vào đã chẳng kẻ!

Ôi!

Làng Nhơn-Ái một mở! Ra-b Trá-tiền lặng lẽ!

THO'I SU'

Giá bạc

Thứ sáu.. ngày.. 21 Mars.....	9 f. 90
Thứ bảy.. ngày.. 22 Mars.....	9 90
Chúa nhật ngày.. 23 Mars.....	9 85
Thứ hai.. ngày.. 24 Mars.....	9 70
Thứ ba... ngày.. 25 Mars...	id
Thứ tư.. ngày.. 26 Mars.....	9 35
Thứ năm.. ngày.. 27 Mars....	

Giá lúa

Lúa chờ đến nhà máy mỗi tạ 100 kilos là:	
Thứ sáu ngày.. 21 Mars 5\$55 à 5\$55	
Thứ bảy ngày.. 22 Mars id	
Chúa nhật ngày.. 23 Mars 5 55 à 5 55	
Thứ hai ngày... 24 Mars id	
Thứ ba ngày.... 25 Mars. id	
Thứ tư ngày... 26 Mars 5 55 à 5 55	
Thứ năm ngày... 27 Mars.	

HỎA HOẠN

Này 23 Mars lúc 1 giờ trưa lửa phát cháy tại chợ Trồn, trên 30 căn phố là và mười mấy căn phố ngói bị thiêu hủy. Nghe đâu cùng lại một A-sám cũng vài chi đó rồi để đến độ ngã vô vách lửa phát cháy lên lại bị gặp gió thổi đùn nên không thể chữa kịp.
Số hư hao ước 10.000\$.

Bá-liêu

LƯA NAM NAY

Ngày 8 Mars, các nông-gia đến chủ trong tỉnh Bá-liêu hội đấu lửa, tại chùa Vĩnh-triều-Minh là một cái chùa rất rộng rãi, dọn dẹp đẹp-đẽ để cho các điền-chủ đem lúa nhóm lại đó mà đấu. Lúa đem đấu hết thấy được 522 lô. Hội Phái-viên tạm xét rồi bỏ ra hết 116 lô còn lại 406 lô được đến, phân các hạng như sau này:

Lúa tròn hạt 495 lô
Lúa hạt dài và lớn 157 "
Lúa hạt dài và nhỏ 54 "

Bàn hội xem xét rồi cho rằng kỳ đấu này có một trời hơn năm rồi (1923), bởi năm nay các điền-chủ đem lúa đến đấu nhiều bằng hai năm rồi; 1923 số lúa đấu: 255 lô, 1924 số lúa đấu: 522 lô. Lại lúa năm nay có nhiều là tốt hạt, sạch và nặng cân. Hội có dùng máy lựa lúa (trieur Marot à turbine) chạy lựa lúa cho các nông-gia đến chủ xem: Có nhiều vị đại-điền-chủ tự đến xem như là: ông-Trọng-sư La-outure, ông Hội-đông Quàn-hạt Trần-khắc-Nhượng và

Đổi chỗ ở

Kính lời cùng bạn cố giao và thân chủ trong các tỉnh bay: kể từ tháng Mars 1924. Văn phòng quan T-ang-sư DARTIGUENAVE (Henri) tại Mytho sẽ dời về Saigon, nơi đường Le-grandièrre số 48, gần dinh quan Phó-Soái.

Vì nghĩa thầy, trò, tôi cũng theo về Saigon giúp việc cho ngài.

Vậy như quý khách cùng thân chủ thầy này, vì cần có việc kiến thư, hoặc tại tòa trên Saigon, hoặc tại các nơi Tòa sơ lục thanh, mà muốn cho thầy trò tôi giúp việc cho như xưa nay, xin mời đến nơi ấy mà thương nghị. Sẽ động tiếp rước từ lễ luôn luôn, bất kỳ ngày giờ nào.

Còn nhà riêng của tôi ở, thì nơi đường Roland Garros, số 39-41, gần chợ mới Bến-Trành.

Nay kính,

NGUYỄN-TÂN-THÀNH

Cựu Trưởng-tòa

1er Clerc de Mre Dartiguenave

Chôn Ngu;-Bia bất trọng hình Tử-Khôn...
Đặt Kinh-châu nào thấy bóng Xương-Lê!

Kìa những thế nhi thân tộc đàn đơn ông, rồi chôn tẩu nữ lệ như rơi châu.
Ngờ rằng quyền tư bề hữu hân.
Thương xót ông, tòa cầu di vịnh bút thân lại về.

Ôi thời thời:

Sớm thào đời đặng số mạng, nhưng mà: buồn cho ông lại thương tiếc: lấy ông.

Nôn nà nấy khúc văn dài, lạ hay: người như thế sao An phân như thế?!!
Có liêu xiu chừng bề!!!

Thế-Thương

(Lai cáo)

các vị hội-viên của Canh-nông tương-lê ngân-hàng hội, v...v...

Quao chủ-tiêu hỏi ý-kiến các vị về máy xay thóc nào? Nhiều ông trả lời: máy lựa lúa thiệt (tốt), giỏi và tiện quá; song việc nó y không được lắm; chứ chỉ máy cho chạy bằng hơi được, thì có lẽ trong một giờ cũng được 10 gia lựa lúa giống.

Thấy việc giảng luận của máy này, thì các hội viên đã bàn tính xin Hội Canh-nông mua một cái để cho người trong hội dùng; còn các nông-gia điền-chủ cũng có xin với quan chủ tỉnh mua cho số địa hạt Bá-liêu một cái máy như vậy; thì quan chủ-tỉnh nhậm lời.

Khi xét lúa định thường xong-xuôi, thì sở Canh-nông tương-lê tỉnh năm nay dọn một miếng đất 44 mẫu, 30 sào, 40 cao dọn mùa cấy cây thứ nhất. Ông được thường đó, coi qua năm rồi có trồng mùa chẳng! Mỗi thứ lúa được thường, hội sẽ mua lại 5 gia, hoặc 3 gia, tùy theo thứ lúa, để mà cấy cây thứ.

Cả thấy 40 lô lúa được thường bạc và được giầy bằng khen. Hội xai cuộc đấu lửa có lời khen về nông-nghiệp trong tỉnh Bá-liêu năm nay có cơ tiến phát nhiều; bởi nhờ các nông-gia tận tâm lo cấy nên mới được như vậy.

GIỚI ĐẤU LỬA 1924

Cuộc đấu lửa mở tại Bentre ngày 10 Mars, các điền-chủ nông-gia đem hết thấy là 172 lô lúa nhóm tại đình An-Hội mà đấu. Định dọn dẹp đẹp-đẽ và thiên hạ đến xem thiệt là đông như hội. Lúa đấu, Hội Phái-viên có cho cái máy "Marot" lựa lúa, hạt lớn theo lớn, dài theo dài, nhỏ theo nhỏ. Các điền-chủ được xem cả thấy đều vui lòng ngợ khoe máy ấy.

Lúa đấu, Bàn-hội xét rồi phân ra các hạng như sau này.

Hạng chữ A. — Hội tròn lớn 115 lô.
Hội tròn vừa vừa 18 "

Hạng chữ B. — Hội dài . . . 39 "

Đặng thường bạc 14 vị điền-chủ nhưt là ông Lê-ngọc-Hương ở Vĩnh-đức-Tây lãnh giải nhưt 100\$, trong hạng chữ A hội tròn lớn. — Còn 13 vị kia từ 50\$ đi hạ trong các hạng khác.

Được lời ban khen: 24 vị. — Cuộc đấu lửa tại Bentre năm nay coi thể khá hơn năm rồi vì các nông-gia điền-chủ đem lúa đến đấu rất đông.

Sốctrăng

AI ĐẾN VIẾNG KIM-DỊT-VÀNG VẬY?

Đêm 13 Mars lúc Kim-dít-Vàng đang cho vía đi Saigon đón coi đạo chiến thuyền Áo-lô; ở nhà có ai đến thăm; thể khi đến nhà thấy cửa đóng, giậy, vì lâu ngày đến thăm, Kim-dít-Vàng lại bó nài, đi vào, kiểm tạo tại công không gặp ai, chẳng biết làm có vào cho Kim-dít khi về biết có khách đến nhà thăm mình— khách bên xóm quán áo đỏ đẹp quá ra về để làm dấu tích ông Kim-dít mới chuyển.

Ngày ngày, Kim-dít về đến nhà thấy áo mắt, quần mắt; mà đó đặt cũng không còn. — Kim-Dít sưng-sốt giầy lâu rồi cười rí rí...
Lời bô-thối (lai cáo)

VỊ NGHĨA QUYỀN SINH

Ngày kia có một ông già, một người đàn bà và ba đứa nhỏ đi ghe lương ở dưới Bá-liêu về Sốctrăng, lóem thì tương như cánh én, thuyền lại nhẹ lách lách lên hay, rồi thay đến xóm Hòa-Tu gặp một trận đồng đũa đũa, lại thêm mấy lương sống bỏ ra đảo làm ghe phải nghiêng ngửa nguy hiểm làm lị làm thay cho 5 mạng con n. trời đặng khi hỏi rồi nhân một chừ tuột, mà công thương thay cho linh mẫu từ 1 à liêu sinh chết với con nhỏ, chẳng ngờ từ nhân nhân đưa con út vào lòng mà lại cho sống đi giú đúp. Còn ông già ghi mình cũng cứu đi xa trái cũng lảng lo chi thoát 1 A., nên cũng quyết đi đầu hải chiến thờ cầu cho qua 1 i nan.

Mấy thay: người bô thành n. g. của năm người đàn bà thì theo d. o. n. u. o. c. h. a. y, hay Jau li: đơn n. u. y. áp b. o. g. có hai vị b. h. o. n. là: M. M. B. u. i. v. a. n. Y và Lê v. o. l. i. e. n. đ. o. n. g. u. a. y. u. o. n. g. chi. e. n. (l. a. m. l. u. a. n. g. n. h. u. c. đ. o. n. g. l. y. o. n. g. h. u. o. n. g. n. a. n.

Mấy thay: người bô thành n. g. của năm người đàn bà thì theo d. o. n. u. o. c. h. a. y, hay Jau li: đơn n. u. y. áp b. o. g. có hai vị b. h. o. n. là: M. M. B. u. i. v. a. n. Y và Lê v. o. l. i. e. n. đ. o. n. g. u. a. y. u. o. n. g. chi. e. n. (l. a. m. l. u. a. n. g. n. h. u. c. đ. o. n. g. l. y. o. n. g. h. u. o. n. g. n. a. n.

yếu đuối
vàng vọt

GÂY MŌN

Thuốc SIROP de
DESCHIENS
có huyết hờ

Làm cho bụng tiêu máu men, kỳ là một vị thuốc của các Lương y Trung Quốc. Theo này hầu hết các bệnh về các thứ thuốc có tính nóng. Các nhà thuốc tại thành Paris đều dùng nó. Tên của nó là DESCHIENS, ở đường Pasteur và các nhà thuốc.

Va quyết cứu người làm nạn; nhưng sinh liệu mình nhảy đại xuống lời riết mà bị đóng lớn quá, phẩn sông lại rộng lại làm mấy đứa nhỏ, còn Búi-vấn-Y thì nên thuyên bác ra vô khác, lúc ấy Lê công răn hết sức bình sanh bởi làm vào-liên rờ râu thớ tở hổ bị vật boài bôn lại vào cứu đặng mấy mạng con người thật rất nên cang đăm.

CÁO BẠCH

Kia nơi góc đường Thủy-Binh và Tông-Độc-Phương, Chợt là một đi-vi-lin có một cánh lầu chôn hờn, cao vọt vọt, chắc ai xem thấy cũng hỏi thăm rằng lầu ấy để làm chi? Vậy tôi xin phân cho quý ông bà r: Ngồi vị nơi chầu thành Sĩ-lou-Ci lớn et ông thiếu chi là khách-san, song chưa đủ cho quý khách (lúc chầu rộng nơi làm ng hi, nên tôi mới ngy y lập ra một cái nhà hàng, đàng dưới bán đủ các thứ rượu trên lầu hai tầng phòng ngủ hiện là Tân-Long Lữ Quán.

Nếu nói rằng Tân-Long Lữ Quán phòng ăn kiết, rộng rãi hợp theo về sanh, cất theo kiểu Âu-châu thiệt là lời nói đích xác; nào là giường mùng, mền, nệm đều là toà hạo, có boy sai khiến, có chuông kêu kè kè luy lung.

Tầng chót lót gạch bằng phẳng có nơi qui khách bưng cảnh trời chiếu. Vậy xin Lạc-Châu Quý-Vi chiêm thoh đồng bang, thừa lú đến Chợtlon ghé đây tạm nghỉ thì tôi rất hậu thub thêm cảm.

Tân-Long Lữ-Quán

312 Rue des MARINS.— CHOLON
M. KHAU-PHUC, Propriétaire

HOTEL de CHOLON

Chambres meublées avec tout le Confort Moderne
ANGLE RUES DES MARINS ET TONG-ĐOC-PHƯƠNG, CHOLON

Lời rao

Hãy hút thuốc hiệu con ngựa «DRAGON» là một thứ thuốc rất ngon, có mùi thơm tho và dễ ăn há khó có.

Thuốc con ngựa làm tại xứ ALGER rộng thứ thuốc tốt, không pha lộn với các thứ khác.

Bà lâu rồi người ta ưa hút nó hơn các hiệu khác, nhưng mà có một b i lnh trong Lục-Châu chưa dùng đến, cho nên tôi hết lòng muốn làm sao cho Quý-khách các nơi dùng thứ thuốc con ngựa thì sẽ biết thuốc rất ngon.

Hệ dùng thuốc con ngựa thì có khi đàng một miếng giấy nhỏ trong bao thuốc 20 điếu thì mau đến hàng Bích-Tem, đường Bà-Lam Quốc, Saigon mà lãnh thưởng tùy theo món đó đã ghi rõ trong giấy ấy.

Xin Quý-Khách hãy kiểm mua thuốc con ngựa mà hút thì sẽ biết ngon và may đặng lãnh thưởng đồng hồ hay là nhiều nói thuốc vãn vãn.

AVIS

NE FUMEZ QUE LES CIGARETTES DRAGON! ce sont les seules qui soient bonnes, agréables au goût et ne réchauffent jamais la gorge.

Elles proviennent d'Alger. Pour leur fabrication on emploie que du tabac pur, sans mélange avec d'autres matières.

Depuis longtemps, on les préfère aux autres cigarettes, seulement il existe quelques provinces où elles ne sont pas encore très connues. Nous nous efforçons donc de faire tout notre possible qu'on sache que les seules cigarettes qui soient bonnes sont les cigarettes DRAGON.

Dans ce but nous avons fait introduire dans un certain nombre d'étuis de 20 cigarettes de petits papiers donnant droit à une ou deux primes. Celui qui a la chance de trouver un de ces «Bons» n'a qu'à se présenter chez M. Iethelm & Co Quai de Belgique, Saigon pour obtenir son objet y unique.

Avez-vous donc d'acheter des cigarettes DRAGON, vous constaterez qu'elles sont délicieuses et peut-être la chance vous favorise et vous aurez en même temps droit à une jolie montre ou un certain nombre de paquets de cigarettes etc.

Thấy việc đại nghĩa chẳng là làm (thích, nên tôi ước ao sao cho việc này thấu tai quan lớn chủ tịch Sở Công nông bao khen người vì nghĩa quên mình đặng làm gương cho kẻ khác.

Trương-Tử Instituteur
Hòa-Tử

GARAGE TRẦN-DAT-NHĨA

Cantho — Cochinchine

SỬA CÁC THỦ MÁY:

Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ sắt, vãn vãn.

Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ.

Có trữ bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiệu Singer và xe kéo mới.

Dầu nhớt, dầu xăng. Đồ phụ tùng xe hơi và xe máy vào vào.

Lãnh làm sườn nhà và hàng rào sắt.

Tại hàng có sẵn xe hơi để cho mượn đi chơi, cũng bao đi ra. Giá định nơi nào luôn.

CHAMRON PRAS POU THUPPĐÂY HÁT Y N H E

Kính trình quý ông, quý bà r: Ngày 11, tháng chạp Âm-dương, gánh hát của tôi sẽ khởi sự hát tại làng Phú-Ninh «Sóc-trăng». Gánh hát này có đơn ngữ âm theo điệu trong: ô đũa và theo giọng Khách-tru, Hát có mùa theo điệu con hát trong đền vua tại Nam-Vang cách mùa hát và chưng dọn đều theo kim thời, lại có chưng sơn thủy như bài Cải-lương của Anam vậy.

Tôi hát hát tại Sóc-trăng trước, rồi sẽ đi hát dạo các nơi: Trávinh, Bạc-liêu, Cầmu, Háchgiá vãn vãn.

Kính mời quý ông, quý bà đến xem chơi một lần cho biết.

Chủ nhóm M. Lý-Cuôn

Maire de Pá-u-vinh Sóc-trăng

Lời Rao

Muốn bán một chiếc tàu hơi (Cano automobile) một máy mà lớn như Peugeot chạy một giờ chừng 15 km ít hao dầu, và bằng kém có mũi, máy còi tốt, và chắc chắn, khởi sự như thế: Giá r.

Đo NƠI AN-HÀ-BÁO và THƯƠNG NGHĨ.

Lời rao

Xe máy mới từ 65.000 đến 130.000 xe Peugeot bán y giá bán ở Saigon. Có bán đủ đồ phụ tùng xe máy, khuôn đúc thiệt tốt, giầy da, giầy nam theo kiểu may đẹp, quần áo, quần tây kiểu mới. Phao tay làm bằng giớng, qui ông ở xa muốn biết giá bán, xin hỏi các mục «Prix courants» báo hiệu sáng lòng gọi cho không.

Trương-vân-Hành
(Gần Tòa báo) NADOC

Xưởng thợ mộc chạm và càn

Sáng tạo năm 1900

M. Michel Nguyễn-hiệp-Hòa

Xưởng chánh tại Lathieu (Thủđámột) quai E. Outrey

TIỆM NGÀNH:

- 1° — Tại Mytho đường mé sông, nơi bến tàu và xe hơi
- 2° — Tại Cantho, đường mé sông, ngay cầu lâu củ Khách-trú
- 3° — Tại Trávinh, đường cái, căn phố ở ngay cửa Tòa-Bố

Xưởng này có đóng sảng đồ thờ bàn, ghế, tủ, vãng đến dùng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-Lai và Gô; tàu chế theo kiểu kiến-thời, thợ làm thật tinh xảo không hề giả dối. Đã bấy lâu danh tiếng được chư quý vị hào gia khen ngợi. Muốn tiên đường cho quý khách nếu Xưởng tôi đã lập thành tại Mytho, Cantho và Trávinh để trừ báo đả các món của xưởng tôi, làm ra; lại đặng có giớng đóng, giớng sáo, tủ sắt. Đồ đóng như: Lư, chạn đèn, mâm, lục-hình, nhiều hàng, đóng chế rất đúng. Đồ chạm và tiện như: Chờn đèn, khay, kỳ, đài, biểu lư, tranh thờ, v...v...

Kính mời quý khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi am liến.

Ai muốn làm giàu.

Bỏ ra 20 quan mà may ra đặng 500.000 quan

Mua một cái trái đơn của Công-ty PANAMA, số rút sẽ để bươn lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày sẽ dành mấy xu, có thể trở nên giàu có đặng.)

Hệ nộp tiền lần đầu là đặng ngay số trái đặng mà tiền mặt đặng 10 nào thì mỗi tháng lãnh nguyên số tiền là ấy. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lot từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì bươn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, công chúng mấy lot trúng đặng cả thảy là 3 triệu quan.

Như vậy mua Trái đơn thế nào cũng, không khi nào thiệt!

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY:

130 lot	500.000 quan	260 lot	5.000 quan
130 lot	250.000 —	4.320 lot	2.000 —
260 lot	100.000 —	13.200	1.000 —
260 lot	40.000 —	1.700.900 trái đơn bươn lại làm, 400	

Người có TRÁI ĐƠN được dự cuộc rút số mỗi năm sẽ rút số tại BAN NÚT VE và NÚT VE được lãnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận đặng một cái bản kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Còn số kê trong bản kê đúng với cái trái đơn để tại nhà Ngân hàng, cần nhà có trái đơn có thể đến xem đặng, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có đặng phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số (Các ông) mua dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère Marseille France R. C. MARSEILLE 6576.

TAILLEUR — CORDONNERIE — CHAPELIERIE — GRAVURE AU CHIC TONKINOIS

LÊ-TIÊN-CHỨC

Saigon, 59, Rue Catinat, Saigon

Kính cùng quý vị lục-châu đặng r: Tôi mới lập lại Saigon, đường Catinat số 59 một nhà nghề chuyên làm các việc: THỢ-MAY, làm NÓN bằng NÚT VE làm nệm, CAO-SU «CASQUE EN LIÈGE CAOUTCHOUIE», đóng GIẤY TÂY và kẻ CÓN ĐẤU đóng nệm MỸ-ĐIA da CÀM-THẠCH đẽ mả. Bán đủ các kiểu NÓN FEUTRES thiệt ngộ và các thứ GIẤY HẠ ĐA LĂNG và GIẾP ĐA LĂNG.

Tiện lợi có nhiều thợ may khéo, và nhiều kiểu hàng như là: GABARDINES LAINAGES, SERGES, DRAPERIES, FLANELLES, TUSSONS, vãn vãn.

QUÍ VỊ muốn đặt kiểu gì xin cứ gọi cho tôi một bộ đồ cũ tôi xin hết lòng làm cho vừa ý và tinh giá tiền thiệt hạ và gửi đi theo cách lãnh hóa giao ngân: NÓN của tôi làm bằng NÚT-VE làm như CAO-SU kiểu y hệt NÓN ANGLAIS đẹp rất ngộ và không khi nào sâu một như là NÓN CÂY-MÓP. GIẤY TÂY đóng toàn bằng các thứ DA bòn lấy hết, mua kiểu nào cũng đặng. Kẻ CÓN ĐẤU và chạm MỸ-ĐIA đã thiệt tinh xảo.

BẢN LÊ, BẢN SĨ có giá riêng thiệt rẻ xin QUÍ VỊ chiếu cố tôi rất cảm ơn. Xin gửi MANDAT trước phần nữa.

LÊ-TIÊN-CHỨC — Kính mời

BỜ SAO MÀ TÔI HU?

Tác giả: TRẦN-TỬ-TUÂN
(TIẾP THEO)

Công may nhờ anh răn tôi đi theo, cang gần là-gia tôi ông bà-gia tôi mới chia về. Cũng đẽ bữa sao, bà-gia tôi còn ra chửi nữa; chửi luôn như vậy hơn hai ba ngày làm cho tôi không dám về nhà, cứ ở đậu nhà anh-em bạn; còn tôi nghiệp cho thân cô-tư, không dám là mặt ra cửa. Bà-gia tôi đẽ chửi rồi lại còn bầm-dạ, bầm cô-tư phải bỏ xứ Saigon mà đi, không thì Bà-gia tôi sẽ thừa cô-hốt, rồi cô-tư là diêm lộn. Tôi thấy mà tôi giận-dữ, c làm đến thái-quá mà anh ra việc hết liến về sau; nên tôi lên cây chỉ năm tôi khuyên ông-lâm của mỗi buổi tôi tôi lên về thăm cô-tư, cô thấy mặt tôi thì nằm ngả trong lòng, ôm tôi mà khóc, trách trời trách đất quyết đời tự vận mà thôi. Tôi thấy vậy bèn lấy lời an ủi, và hứa sẽ đỡ

trình nhau đời đời, đầu sau có nơi nào cũng không quên nghĩa cũ. Bà-gia tôi thiệt dữ, đẽ chửi mấy ngày mà chưa đẽ giận, lại còn mướn mấy người đờu bà khác, đờu lại trước cửa cô-tư mà chửi, lại còn bầm-dạ rằng sẽ làm nhục là khác nữa. Tôi thấy vậy phát giận, muốn đi thưa cô-hốt xin bắt mấy người đờu bà chửi, mướn ấy, nhưng ngặt vì có lịnh mẹ tôi trong đó nên tôi phải chịu làm thinh. Bởi sự chửi mắng nhục nhã vậy, nên cô-tư chịu không nổi, lại vì tình thương tôi nên phải cảnh mà chịu không dám hở môi mà đặng không dám kiện thưa chi hết, thiệt quá cô-tư bèn than thở với tôi, và khóc và kể những sự nhục nhã; vì tình thương nhau mà cam chịu đến si-hồ, thêm nhớ phần số gian-truân, nên tôi quyết bỏ xứ mà đi cho bớt buồn thảm. Lúc ấy tôi không ngờ, tưởng cho cô-tư buồn mà nói vậy nên kiếm lời khuyên lơn rồi lại đi ra bờ biển đờu, đờu

chuyện trò cho khuây lạng. — Cách hai bữa sau, tôi đương làm việc trong hàng bỗng thấy thoáng hiện bước vô, đi ngay lại sau viết của tôi mà nói nhỏ rằng: Thưa thầy, Cô-tư đã dọn nhà đi rồi; cô-bà, ông nói mới về dưới bờ sớm mai nên tôi cho Thầy hay đờu v.

Tôi nghe nói lấy làm lạ, đợi đúng 11 giờ về coi cô-tư dọn đi đâu cho biết; xong về tới nhà, thấy cang phố cô-tư ở đồ đạc đã dọn trống trơn, nói tưởng hiện thì nói không biết; tôi bèn đi kiếm kiểm hết 2, 3 ngày không đặng. Tôi buồn-rầu hết sức, vì thương nhớ cô-tư nên hỏi anh họ ông; hề về tới nhà, bưng chén vô cửa, tưởng tự như bình ngày hôm, ngày-ngặt trong lòng; bất ra đứng ngó ngoài đường, trông đầu này ngó đầu kia, cho tới một nơi rồi mới chịu đi ngi. Chiều tối khi đi vô Chợ-lớn lúc vô Phú-lâm, hoặc lên Bật-hồ, hoặc lại cầu-kho, liếm người quen mà hỏi thăm, song hỏi thăm,

hoài cũng không có ai hiểu biết. Tôi buồn đầu đầu; tưởng tới cô-tư, thương hình như đờu, ra vô thể thăm, trên trời cả đêm ngày, ăn không nuốt mồi, ngủ không ngon giấc; hề đặt lưng xuống nệm, thì đờu hình (photo) cô-tư trên đầu nằm, đờu khi thức giấc dậy coi; nhìn hình ảnh thấy gương mặt cô-tư cười chừng nào, thì lòng tôi càng thêm buồn chừng này.

Từ ngày tôi tới xứ Saigon đến nay, đờu đờu trôi ba năm trước, việc giao-tiếp xiêm bành, công sự thủ tục vãn-lại, từ Saigon vô tới Chợ-lớn, hiếm khi người thân bằng cố hữu, nhưng chẳng biết có sao, từ ngày tôi gặp cô-tư cho tới nay này là ngày tôi đã lìa-cách đời tưởng lại; tưởng như tôi ở xứ Saigon này là cô-tư, từ cô vô thân, từ ngày vãn một cô-tư rồi, thì tôi coi lại tựa hồ chẳng còn ai là thân thiết, trí tôi tưởng như đờu nơi hạ tri am. Xứ Saigon là nơi đờu hội, năm-thập nữ-tín đờu, thấy

chỉ là chốn mua vui giải muộn, song cặp mắt say-thích của tôi coi như cảnh rừng xanh, chẳng có chỗ nào làm cho tôi khuây lạng đờu.

Tôi mang hình gương-tư cả một tháng trường, sau nhờ anh bầm tôi kiếm lời khuyên đờu, rồi đi chơi bởi trong Chợ-lớn, khi thì đi thăm biển Long-bà thì tôi mới đờu người ngoài; kể đờu theo ông già tôi kêu vô, đi đờu kỳ con cho ông an ủi vô tôi. Vô đến nhà, gia mà tôi cũng không nói tôi việc đờu nữa, lại hỏi tôi màu qua bên nhà ông già-vợ tôi. Qua tới đờu ông già-vợ tôi cảm ở lại chơi 2 ngày, tới bữa thứ 3 tôi bèn về tước Saigon.

Còn nữa

Bán

Một chiếc tàu Canot chạy bằng đầu lửa, tám ngựa. Mỗi giờ chạy 12 tới 15 ngón. Mỗi giờ hao 3 lít dầu. Đi đờu 10 người. Còn lời. — Giá r.

Hỏi Nhà-lấn Hậu-Giang CANTHO

CỦA BANG OAP CUA HOI HAU XAO MY-NGHE HANOI BANG KHEN DIPLOME DE MERITE-EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1922

NGUYEN CHI HOA

83 - Rue Catinat - Saigon

Kính công QUI-VI đáng rõ. Tiêm tôi có 30 thư BẮC-KY (KHO) ĐONG GIAY, LAM NON theo kiểu AU-CHAU kim thời.

NGUYEN-CHI-HOÀ, Kính mời

CHUYÊN HƯỚNG TIỀN NHƯ MUA MÀ XEM

Như là máy ông Hương-chức đang giúp việc quan và máy ông Điền-Chủ nên mua để dành trong nhà rất nên hữu-dụng trong cơn có việc.

Giới thiệu sách mới

Đại-dòng Thương-xá

Nhà An-Quán Hậu-Giang Cánh-thơ mới xuất bản một quyển sách tựa là: "Aventures (tragi-comiques d'un plaideur Annamite)"

Kính cáo đồng bang Tiêm tôi ở đường kinh lập Boulevard Saitenoy (Cánh-thơ) có bán và lãnh làm các thư bằng đúc bằng ciment đã kiến

Sách mới xuất bản

Mời đây quan Tri-phủ Ninh-giang BẮC-KY là ông BAI-THIÊN-CÂN mới xuất bản bộ "KIM-VÂN-KIỆT" của tác giả

Nhật-Báo, nghiên cứu hết mọi kinh ngoại truyện, không hề sót một điển một sử ai chép nguyền chữ nào, cũ-thích, dùng bằng quốc ngữ.

Có bán Vô xe thương hạng

Giá bán mới đưa lại cho những vô và ruột xe kéo và xe máy

HIỆU (Bergougnan) thứ thương hạng

Vô xe kéo mỗi cái giá là 6\$ 50 Ruột xe kéo mỗi cái giá là 2, 25

Vô xe máy mỗi cái giá là 2, 20 Ruột xe máy mỗi cái giá là 1, 20

Sách mới lại

Grammaire C. Augé Cours Préparatoire 0\$50 Grammaire C. Augé Cours Elémentaire 0, 60

Supérieure 0, 90 Mémento de poche 1, 00 Dictionnaire Larousse classique 3, 00

Dictionnaire Armand Colin 4, 50 Petit Larousse illustré 3, 80 Géographie Foucault Cours Préparatoire 0, 50

Géographie Foucault Cours Elémentaire 0, 70 Géographie Foucault Cours Moyen 1, 00

Arith. Laysanne Cours Elémentaire 0, 50 Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Préparatoire 0, 60

Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Elémentaire 0, 75 Choix de lectures (A. Mironneau) Cours Moyen 1, 00

Dầu Từ Bi

MÁY NHÀ CÔNG NÊN ĐUỠ Y

Dầu Từ Bi chủ trị các chứng kinh phong, tê liệt, phong nôi có vô cùng minh, các thứ ghê, trặc tay, trặc chân

Thiệt rất thân biểu mỗi ve có chỉ cách dùng. Giá bán mỗi ve nhỏ 0\$30, mỗi ve lớn 0\$70

Chỗ nhơn: Giang-hưng-Nhượng

Bán

1 cái xe hơi Buick, 6 máy, 7 chỗ ngồi, còn tốt, giá là 1.200\$00.

Chỗ nhơn: M. Đ. NGHIA

Các nhà buôn nên mua

Tại phố in Hậu-giang có bán các bản biên các cách thức gửi thư từ và gửi bằng hóa, (Tarifs d'affranchissement)

Quản hiệp Xương-kêu là Ban Xương

ở GẦN CHỢ CANTHO Chủ tiệm: Ngô-Bồi

Kính trình cho quý vị đang tương Thượn tiện tôi có bán hàng tàu, hàng xe, và thuốc bắc; cách buôn bán của tôi

Ngày nay bán tiệm tôi làm từ giăng kéo lãnh bán các món dầu, của bán "Compagnie Asiatic Saigon" vì dầu của hãng ấy thương hạng và giá

Nay kính, Ngô-Bồi

An-Phong

Bijouterie soieries de Chine et du Tonkin CAOLANH

Kính trình công lực châu Âu khách đặng rõ: Tiêm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, những là vấn xuyên

Hai thư thuốc hay

Thuốc A THIỆN-THÀNH CHỮ QUAI NGON là một thư thuốc vị khí ôn-hỏa chẳng luận già trẻ, đàng đản-bà mới ho, hoặc ho lâu ho lâu, ho ra máu ho có đờm, ho sần

Thuốc A THIỆN-THÀNH CHỮ QUAI NGON là một thư thuốc vị khí ôn-hỏa chẳng luận già trẻ, đàng đản-bà mới ho, hoặc ho lâu ho lâu, ho ra máu ho có đờm, ho sần

Hiện nay tôi có ĐỒ HẠNG NƯỚC MẮM NEM, MẮM THỨC, VÀ CÁC THƯ KHÓ BIÊN NHỨT, để dùng trong đám tiệc: rất tốt

Bút nhà không thiêng

Ấy là lời ông Phạm-Quyên đi đây vào nhà hàng lan-sa thấy trên trong nước mắm Phú-quốc nên tỏ trong Nam Phong số 65 Novembre 1922.

Hiện nay tôi có ĐỒ HẠNG NƯỚC MẮM NEM, MẮM THỨC, VÀ CÁC THƯ KHÓ BIÊN NHỨT, để dùng trong đám tiệc: rất tốt

Sách mới lại

Kim Vân Kiều giải nghĩa mỗi cuốn 0\$35 Núi độ Mai 0, 40

Kim-Vân-Kiều, Cung-Oán, Kim-Thạch kỳ-duyên là những sách rất có tiếng xưa nay, văn-chương tuyệt-bút, tinh từ

Giá rẻ!!! Giá rẻ!!!

KÍNH CÔNG QUI-VI RỒ: Bôn-hiệu mới tiếp đặng một ký viết kẹp theo 1 tu

Giá định bán rẻ, mỗi cây... 0\$60 Ai mua nhiều về bán lại 12 cây, giá chắt là... 0\$300

Thư viết này không phải của nhà B&B, cũng là viết của các vị: B&B Langsa rồi qua, nếu in giữ kỷ cương thì cũng đặng lần đặng.

Ký này lại không bao nhiêu; như Qui-Vi câu đặng viết thư đều mua mau mau kéo đứt.

Xin để thư và mande cho: M. Đ. V. Y

Quản-ly An-Quán An-Hà Cánh-thơ.

46 Grand DU-VAN-Y Cantho, 24 Mars 1924 Certifié l'insertion et contre Le Gérant

CANTHO IMPRIMERIE DEL'EST Certifié l'insertion et contre L'Imprimeur